

УКРАЇНА

ЧЛЕН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

01196, м. Київ, пл. Лесі Українки, 1

тел./факс: (+380 44) 286-82-88, www.cvk.gov.ua

30.07.2024 № dt-17-2054

Олександр ШУЛЬЦУ

на № _____ від _____

foi+request-131653-
ac9de295@dostup.org.ua

Шановний пане Олександрє!

У зв'язку з надходженням до Центральної виборчої комісії 23 липня 2024 року Вашого запиту на інформацію щодо питань, "чи можуть виборці забрати свої голоси та звільнити депутата за бездіяльність, якщо так то на яких підставах та в який спосіб", "чи може народ офіційно фінансувати певного депутата місцевого чи народного, якщо так то як саме та в який спосіб" та "чи є методична рекомендація для народного депутата чи місцевого", в межах компетенції Комісії повідомляємо.

Згідно з частиною першою статті 1 Закону України "Про доступ до публічної інформації" публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених указаним Законом.

Частиною першою статті 19 зазначеного Закону встановлено, що запит на інформацію – це прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні.

Таким чином, суттєвою ознакою публічної інформації є насамперед її попередня фіксація на будь-яких носіях.

Проте відповідь на порушені у запиті питання, "чи можуть виборці забрати свої голоси та звільнити депутата за бездіяльність, якщо так то на яких підставах та в який спосіб" та "чи може народ офіційно фінансувати певного депутата місцевого чи народного, якщо так то як саме та в який спосіб", не може бути надана шляхом надання відображеної та задокументованої інформації, що була отримана чи створена в процесі виконання Центральною виборчою комісією своїх повноважень або перебуває у її володінні. Такі питання по суті потребують надання інформації правового характеру.

Так, відповідно до статті 1 Закону України "Про Центральну виборчу комісію" Центральна виборча комісія є колегіальним державним органом, наділеним повноваженнями щодо організації підготовки та проведення виборів і референдумів у порядку та в межах, установлених законами України.

За змістом частини другої статті 3 зазначеного Закону Центральна виборча комісія та її члени зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України та законами України.

Відповідно до покладених повноважень Центральна виборча комісія, зокрема, забезпечує дотримання передбачених Конституцією України та законами України принципів і засад виборчого і референдумного процесів, реалізацію виборчих прав громадян України та права на участь у референдумі, однакове застосування законодавства України про вибори і референдуми на всій території України, здійснює контроль за додержанням вимог законодавства України про вибори і референдуми, приймає роз'яснення і рекомендації з питань застосування законодавства України про вибори і референдуми (частина перша статті 2, статті 16, 17 Закону України "Про Центральну виборчу комісію").

З огляду на викладене зауважуємо, що обсяг компетенції Комісії обмежено сферою організації підготовки та проведення виборів і референдумів, здійснення контролю та надання роз'яснень саме з цих питань.

Відповідно до частини другої статті 5 Конституції України носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Частиною першою статті 38 Конституції України встановлено право громадян України, зокрема, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Частиною другою статті 12 Виборчого кодексу України (далі – Кодекс) передбачено, що кожен виборець має один голос на кожних виборах, у яких він має право брати участь. Виборець може використати право голосу тільки на одній виборчій дільниці, де він включений до списку виборців. Виборець реалізує своє право голосу під час виборів у порядку, встановленому Кодексом.

Крім того, Кодексом закріплено основні демократичні принципи організації і проведення виборів, які є гарантіями дотримання міжнародних виборчих стандартів та повною мірою забезпечують виборцям свободу участі у виборах (принцип добровільної участі громадян України у виборах), свободу волевиявлення – умови для вільного формування своєї волі та її вільного виявлення під час голосування (принцип вільних виборів), таємницю голосування, що передбачає заборону здійснення контролю за волевиявленням виборця, фіксації в будь-який спосіб результатів його волевиявлення, вчинення дій, що дають можливість встановити зміст волевиявлення конкретного виборця (принцип таємного голосування), а також визначають необхідність особистого голосування виборця (статті 14 – 17 Кодексу).

Визначений Кодексом порядок голосування створює умови для здійснення виборцем усвідомленого вибору на користь того чи іншого кандидата, зазначеного у виборчому бюлетені, а також покликаний виключити будь-який сторонній вплив на виборця, у тому числі й контроль за фактичним волевиявленням виборця, зміст якого відомий лише самому виборцю.

Саме за наслідками голосування виборців та підрахунку їх голосів встановлюються підсумки голосування та результати виборів.

Отже, виборець, заповнюючи в день голосування на виборчій дільниці виборчий бюлетень, добровільно і таємно висловлює лише особисту волю та

усвідомлює наслідки такого волевиявлення. При цьому таке волевиявлення зворотної сили в часі не має, тобто виборці законами України не наділені правом "забрати свої голоси".

Водночас Законом України "Про статус депутатів місцевих рад" передбачена можливість достроково припинити повноваження депутата місцевої ради шляхом його відкликання за народною ініціативою у встановленому цим Законом порядку.

Підстави для відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою, внесення пропозиції про це, збирання підписів на підтримку пропозиції про відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою виборцями, прийняття відповідного рішення врегульовано розділом V указанного Закону.

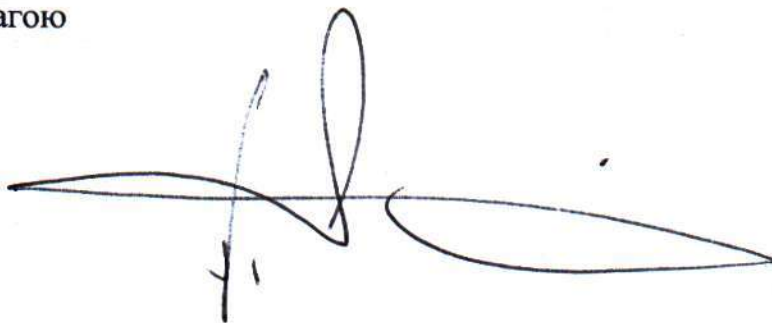
Водночас надання роз'яснень положень Закону України "Про статус депутатів місцевих рад" (з питань, які не стосуються виборів чи референдумів), а також питань фінансового забезпечення народних депутатів України, здійснення депутатами місцевих рад своїх повноважень виходить за межі компетенції Комісії, оскільки ці питання не регулюються законодавством України про вибори і референдуми.

Статус (права, обов'язки і відповідальність) народного депутата України у Верховній Раді України та за її межами визначає Закон України "Про статус народного депутата України", який також встановлює правові і соціальні гарантії здійснення народним депутатом України своїх депутатських повноважень.

Водночас визначає статус депутата місцевої ради та встановлює гарантії депутатської діяльності депутата місцевої ради Закон України "Про статус депутатів місцевих рад".

Стосовно питання, "чи є методична рекомендація для народного депутата чи місцевого", зазначаємо, що Центральна виборча комісія законами України не уповноважена на розроблення чи отримання методичних рекомендацій щодо здійснення народними депутатами України або депутатами місцевих рад своїх депутатських повноважень, а тому Комісія не володіє запитуваною інформацією.

З повагою

А. ЄВСТІГНЄЄВ